Ч. 60 Второкъ 16 (28) марта 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмiнiстрацiя: улица Чарнецкого ч. 8.

Редакцiя: ул. Францiсканьска ч. 10, двери 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламацiи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Передплата у Львовѣ въ Адмiнiстрацiи „Ґазеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провинцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Розпоряджене ц. к. краевои Рады шкôльнои

въ справѣ введеня новыхъ плянôвъ науки для шкôлъ народныхъ зъ дня 7 марта 1893, ч. 1741.

(Конець).

§. 7. Щобъ учителѣ могли лекше приготовити ся фахово до предметôвъ, згаданыхъ въ попереднôмъ параґрафѣ, краєва Рада шкôльна буде уряджувати специяльнѣ курсы у Львовѣ и въ Краковѣ.

§. 8. Въ тыхъ громадахъ, въ котрыхъ не буде зъорґанiзована шести- або пяти-клясова школа, окружна Рада шкôльна заведе пляны одно- до чотиро-клясовыхъ шкôлъ, вôдповѣдно до потребъ сѣлъ и малыхъ мѣсточокъ. Котрый зъ тыхъ плянôвъ має завести ся, о тôмъ въ засадѣ рѣшають орґанiзацiйнѣ правила школы, що постановляють число клясъ и учителѣвъ.

Однакъ побôльшене числа учителѣвъ установою надетатовыхъ посадъ вплывае на плянъ науковый въ такiй способъ:

а) Єсли при одноклясовôй школѣ буде установленый побôчь етатового учителя ще й надетатовый, то школа та має вести ся пôсля пляну двоклясовои школы;

б) Єсли при школѣ двоклясовôй буде установленый надетатовый учитель, то треба утворити для него на низшихъ степеняхъ вôддѣлъ рôвнорядный, але школа двоклясова безъ окремого дозволу краєвои Рады шкôльнои не може приняти пляну шкôлъ триклясовыхъ;

в) Єсли при школѣ триклясовôй установленый буде надетатовый учитель, то вôдъ учениковъ на поодинокихъ лѣтахъ науки буде залежати, чи той учитель обôйме плянъ науки чотиро-клясовои школы, о чôмъ рѣшае окружна Рада шкôльна;

г) Въ чотиро-клясовôй школѣ надетатовѣ учителѣ будуть учити въ рôвнорядныхъ вôддѣлахъ, але установа ихъ не выстарчить до заведеня пляну науки высшеклясовои школы, бо до того конче потрѣбна есть змѣна орґанiзацiйныхъ правилъ.

§. 9. Пôсля новыхъ плянôвъ науковыхъ всѣ одно-клясовѣ школы будуть вести науку подѣльну. Коли бы вôдъ тои засады мавъ бути дозволеный вынимокъ въ котрôй школѣ, то треба краєвôй Радѣ шкôльнôй передкласти умотиване внесене найдальше до 1 червня. И въ першôй клясѣ дво- и триклясовыхъ шкôлъ буде вôдбувати ся для I и II степеня (1 и 2 рôкъ науки) подѣльна наука, а внесене о дозвôлъ неподѣльнои науки має ся передкласти краєвôй Радѣ шкôльнôй такожь передъ 1 червня.

§. 10. Зъ присланыхъ окружнôй Радѣ шкôльнôй примѣрникôвъ, плянôвъ науковыхъ и инструкцiй треба кождôй школѣ зъ однымъ учителемъ — прислати сейчасъ оденъ примѣрникъ, котрый має записати ся въ инвентарѣ школы; а школамъ, що мають бôльше число учителѣвъ, треба пôслати тôлько примѣрникôвъ, щобы кождый сталый и тымчасовый учитель дôставъ по одному примѣрникови, а оденъ примѣрникъ належавъ до инвентаря школы. Посылаючи пляны и инструкцiѣ має окр. Рада шк. поручити учителямъ, щобы сейчасъ докладно познакомили ся зъ ними.

§. 11. Въ бôльше клясовыхъ школахъ буде обовязкомъ управителѣвъ урядити окремѣ конференцiѣ, на котрыхъ науковый плянъ данои школы разомъ зъ инструкцiєю треба спôльно вôдчитати и пояснити.

§. 12. Выясненемъ сумнѣвôвъ, котрѣ можуть лучити ся, и означенемъ точокъ, въ котрыхъ новѣ пляны и инструкцiѣ рôжнять ся вôдъ дотеперѣшныхъ, займе ся краєва конференцiя, котру кр. Рада шкôльна скличе на третого липня с. р. до Львова, а такожь окружнѣ конференцiѣ учительскѣ, котрѣ сего року треба скликати всюды зъ кôнцемъ головныхъ ферiй. Тематы на тѣ конференцiѣ вызначить кр. Рада шкôльна.

§. 13. Окружнѣ конференцiѣ будуть мусѣли найпознѣйше до двохъ лѣтъ уложити на пôдставѣ новыхъ плянôвъ науковыхъ, инструкцiй и приписаныхъ пôдручникôвъ — докладнѣ пляны лекцiйнѣ (розкладъ наукового матерiялу на мѣсяцѣ и тыжнѣ) для шкôлъ тои самои катеґорiѣ, вôдповѣдно до вôдносинъ и потребъ округа. Тѣ пляны, потвердженѣ окружными Радами шкôльными, треба передкласти въ своимъ часѣ ц. к. краєвôй Радѣ шкôльнôй.

Тамъ, де въ наслѣдокъ опорожненя посады, епiдемiѣ або иншои перешкоды, наука була на довшiй часъ перервана, а выконане нормального пляну перешкоджене, тамъ окр. Рада шк. зарядить за кождымъ разомъ выготоване переходового пляну, вôдповѣдного до справдѣшного стану справы, а маючого на цѣли лишь спроваджене науки на звычайну дорогу.

§. 14. Вôдповѣдно до тыхъ новыхъ плянôвъ науковыхъ, що розрôжняють два рôжнѣ типы народныхъ шкôлъ, будуть заведенѣ окремѣ книжки для шкôлъ, що правити-муть ся пôсля пляну шкôлъ пяти- або шестикля-

---

19)

КУМА ЖУРБА.

повесть

Г. СУДЕРМАНА.

Переклад зъ нѣмецкого.

(Дальше).

Наразъ закрыла собѣ обома руками лице и почала гôрко плакати.

— Галю, що тобѣ? — кликнувъ вôнъ наляканый.

Она затремтѣла, цѣлымъ єѣ тѣломъ потрясло тихе хлипане.

— Галю, чи я тобѣ въ нѣчôмъ не можу помочи? — просивъ єѣ.

Она сильно махнула головою.

— Дай спокôй — вымовила закусивши губы — то заразъ мине.

Хотѣла йти дальше, але не стало ѣй силъ. Тяжко зôтхнувши впала она на берегъ придорожного рова на мураву, скроплену росою.

Вôнъ стоявъ передъ нею и дививсь на неѣ милосерднымъ поглядомъ. „Нехай выплаче ся!“ — було то правило єго, котре неразъ выпробувавъ въ житю. Весь попередный неспокôй покинувъ єго зовсѣмъ. Тутъ треба було розрадити, а вôнъ до розрады бувъ майстромъ.

Коли троха втихомирила ся, усѣвъ коло неѣ и вымовивъ тихо:

— Скажи менѣ, Галю, що тебе такъ болить?

А она вôдповѣла радо: Добре, я того й хотѣла; тажь на се ждала я цѣлѣ три роки! Такъ довго давила я то въ собѣ, жила зъ тымъ завсѣгды. Павле, я трохи не паду вже пôдъ тягаремъ, а на цѣлôмъ широкôмъ свѣтѣ не найшла я чоловѣка, котрому бы я могла все розповѣсти. Тамъ въ Италiи на чудовôмъ Капрi, де все до тебе смѣє ся, де все єсть одною могучою веселою пѣснею, тамъ я дуже часто въ ночи выходила крадькома надъ море, щобы въ мукахъ моихъ крикнути зъ болю и такъ дати серцю полекшу. Море було моимъ одинокимъ повѣрникомъ. А рано вертала я знову на видъ спокôйна и смѣяла ся ще бôльше, якъ иншѣ, бо мати... ой мати, мати! — знову крикнула и наново гôрко зарыдала.

— Успокôй ся, теперь маєшь мене и менѣ можешь звѣрити ся зô всѣмъ, що тебе болить — шепнувъ ѣй.

— Справдѣ маю тебе — маю тебе — вымовила придавленымъ голосомъ и оперла лице о єго плече. — Бачишь, я то знала, та щожь менѣ то помогло?... Ты бувъ далеко... неразъ мала я вже охоту писати до тебе, та лякала ся, що за той часъ ты вже вôдчуживъ ся вôдъ мене и що то менѣ за зле возьмешь... Теперь, вôдколи мы знову разомъ, одну лишь маю думку: „Єму мусишь розповѣсти все, лишь вôнъ оденъ зрозумѣє твою муку... лишь вôнъ оденъ.“

— Скажи-жь, що тобѣ, Галю! — просивъ вôнъ.

— Она мусить померти! — выхопивъ ся ся зъ єѣ грудей окликъ, серце роздираючiй.

— Твоя мати?

— Она!

— Хто тобѣ сказавъ таке?

— Професоръ у Вѣдни, котрый єѣ здоровлє розслѣджувавъ. Передъ нею мавъ мiну спокôйну и казавъ: „Коли, панѣ, будете пильнувати ся, то можете жити ще й сто лѣтъ“, але потôмъ пôславъ по мене и спытавъ мене: „Чи вы маєте тôлько силы, щобы выслухати и перетерпѣти правду?“ — Прошу дуже, скажѣть менѣ правду! — кажу єму. — А вôнъ на то: „Мушу то вамъ сказати, бо вы тутъ однѣ лишь пильнуєте єѣ“ И тодѣ сказавъ менѣ, що бѣдна моя мати леда день може вмерти, якъ тôлько... и тутъ давъ менѣ цѣлый списъ пересторогъ, якъ намъ зъ нею треба обходити ся, приписôвъ, котрыхъ треба держати ся якъ найдокладнѣйше, що до ѣды, напоѣвъ, пôдсоня, зворушень рôжного рода и богато, богато ще иншихъ приписôвъ. Такъ то, бачишь, вôдъ того дня я дрожу вôдъ рана до вечора що дня и журю ся и не сплю и хвилинки спокою собѣ не маю. Часомъ находить на мене такiй настрôй, що кажу собѣ: „Таже и ты молода, якъ иншѣ, и ты бажаєшь жити“ и тодѣ стараю ся тѣшити ся и спѣвати; але голосъ завмирає менѣ въ горлѣ и я знову чую ся прибитою, якъ перше. А ту ще передъ матѣрю все мушу вдавати веселу, а передъ батькомъ також.

совыхъ, а окремй книжки для школъ зъ плякомъ, призначенымъ для школъ чотиро- або й менше клясовыхъ. Однакъ зъ огляду на засобы дотеперѣшныхъ книжокъ, та постанова лише постепенно може увôйти въ житє. Длятого пересылає ся ц. к. окр. Радѣ шк. выказъ книжокъ, приписаныхъ на шкôльный рôкъ 1893/4 для школъ рôжныхъ категорій, и поручає ся, щобы кождôй школѣ переслала завчасу выказъ, вôдповѣдный еѣ пляновн.

2. 15. Такъ само зробить окружна Рада шк. и зъ формулярами свѣдоцтвъ та повѣдомленями шкôльными, вôдповѣдными до новыхъ плянôвъ, котрй залучає ся.

Переглядъ политичный.

Dzien. Polski довѣдуєсь, що бувшій президентъ Палаты послôвъ, дръ Смолька услухавши бажань своихъ выборцѣвъ рѣшивъ ся убѣгати ся знову о мандатъ до Рады державнои, бо хочь вôнъ за старый до провадженя нарадами цѣлои Палаты, може своими радами вôддати не малу прислугу въ Колѣ польскôмъ.

Ґенеральна дирекція зелѣзниць державныхъ признала краєвôй выставѣ у Львовѣ пôльги тарифовй при перевозѣ всякихъ товарôвъ и матеріялôвъ.

Зъ Берна швайцарского доносять, що Єго Вел. Цѣсарь австрійскій припоручивъ заявити радѣ звязковôй своє вдоволенє зъ побуту въ Швайцаріи и симпатичного принятя зô стороны тамошныхъ жителѣвъ и властей.

Россійске правительство постановило змѣнити дотеперѣшнй постановы паспортовй. Доси невôльно було нѣкому ѣздити въ Россіи безъ паспорту; теперь же можна буде ѣхати безъ паспорту 50 верстъ (7 миль) далеко.

Сербскй радикалы не знають теперь по выборахъ, що робити: чи остати ся въ скупштинѣ и порозумѣвши ся зъ напредняками поступати спôльно противъ правительства, чи таки зовсѣмъ не брати участи въ парадахъ. Въ сѣй справѣ має зôбрати ся передъ скликанємъ скупштины центральный комітетъ на нараду. Пашичь вже скликавъ єго. — Димісія сербского міністра войны лишь для того не наступила, що не можна було доси вышукати вôдповѣдного чоловѣка на єго мѣсце.

Новинки.

Львôвъ дня 27 марта

— **Зъ діецезіѣ львôвскои.** Почетными совѣтниками митрополичои консисторіи зъ вôзнаками крилошаньскими именованй оо.: Теод. Дольвицкій парохъ въ Холоєвѣ и Онуфр. Курбасъ парохъ въ Кустинѣ. — О. Иванъ Редкевичь, проповѣдникъ архікатедральный, именованый провізоричнымъ професоромъ катихитики и методики на університетѣ у Львовѣ. — Презенты одержали оо.: на Ремизôвцѣ Лука Несторъ, на Полоничѣ Вікт. Єверскій, на Маркополь Ив. Кулицкій, а на Баличѣ пôдгôрнй Ник. Кукурудза. — Въ дôмъ пресвитеріяльный принятй и выординованй оо.: Мих. Дурделя, Теоф. Копистяньскій, Ив. Рудый, Леонидъ Лужницкій, Левъ Березовскій и Мих. Тулись.

— **Зô Станіслвова пишуть:** По причинѣ, що полковникъ въ послѣднôй хвили не позволивъ музицѣ войсковôй брати участи въ концертѣ въ честь Шевченка, вечеръ заповѣдженый на 27 марта вôдкладає ся до дальшого оголошеня

— **„Мѣщаньске Братство" въ Тернополи** уряджує въ дни 26 марта въ недѣлю о $7^1/_2$ год. вечеромъ въ ласкаво вôдступленôмъ льокали товариства „Бесѣда" при улици Перля вечерницѣ вокально-декламаційнй зъ вôдчитомъ въ честь роковинъ смерти Тараса Шевченка. Вступъ за дрôбною оплатою лише для членôвъ Братства и запрошеныхъ гостей. — *Сатурскій*, голова „Мѣщаньского Братства".

— **„Руска Бесѣда" въ Чернôвцяхъ.** По загальныхъ зборахъ скликавъ бувшій голова товариства дръ Смаль-Стоцкій новый выдѣлъ дня 28 лютого и заявивъ, що задля надмѣру працѣ не може дальше бути головою „Бесѣды". Тому выбрано акламаціею такій выдѣлъ: Голова проф. Єротей Пигулякъ; заступникъ головы: радникъ суду Володимиръ Ясеницкій, секретарь: правникъ Никола Желехôвскій, скарбникъ: учит. Опанасъ Руснакъ, адміністраторъ: учит. Маґасъ, контрольоръ: судья Володимиръ Михальскій, а членъ выдѣлу: дръ Смаль Стоцкій. По выборѣ передавъ дръ Смаль-Стоцкій провôдъ товариства въ руки нового головы проф. Єрот. Пигуляка. Выдѣлъ зачавъ заразъ свои працѣ. Дня 15 марта вôбравъ ся на нарады, на котрыхъ застановлювавъ ся, якимъ способомъ роздати „Бібліотеку для молодѣжи" мѣжь бѣднй дѣти въ Чернôвцяхъ. Учит. Руснакъ радивъ се офіціяльно вôддати въ руки надучителѣвъ. Рѣшено выслати VIII. рочникъ „Бібліотеки" до апробаты буковиньскои Рады шкôльнои Дальше порушувано справу устроєня вечерка въ честь Шевченка, Федьковича и Шашкевича. Выдѣлъ рѣшивъ взяти иніціятиву въ тôй справѣ, зложити комітетъ, до котрого має запросити товариства „Народный Дôмъ", „Союзъ" и „Мѣщаньску Читальню". Также рѣшено запросити вôсѣмку „Боянôвъ" львôвскихъ и спѣвака п. Мишуґу до участи. Застановлювано ся надъ обходомъ ювилею 25-лѣтного истнованя „Рускои Бесѣды", припадаючого на другій рôкъ. Постановлено обдумати ту справу якъ найдокладнѣйше. „Бібліотека для молодѣжи" выйде сего року за сѣчень и лютый на двохъ аркушахъ въ однôй книжочцѣ. Дальше буде правильно выходити. Надъ зложенємъ календаря вже розпочались працѣ.

— **Выдѣлъ товариства рускихъ женщинъ въ Станіславовѣ** вôдбувъ дня 16 марта 1893 четверте засѣданє и полагодивъ слѣдуючй справы: 1) Назначено речинець до присыланя фантôвъ на фондъ института дѣвочого въ Станіславовѣ до дня 15 мая 1893 и рѣшено просити свои товаришки, щобы присылали обѣцянй фанты на руки впов. п. Мандичевскои ул. Липова. 2) Принято до вѣдомости, що зъ вечерка уряджeного дня 5 марта вплынувъ чистый дохôдъ 19 зр. на фондъ института дѣвочого. 3) Принято зъ подякою дары на той институтъ, котрй зложили Вп. пп.: о. Скородиньскій зъ Скопова 5 зр.; заходомъ Людмилѣ Левицкои зъ Камѣннои зибрано на имянинахъ п. Петровскои въ Перерослѣ 14 зр.; Ступницка въ Отинiѣ 2 зр.; А. Шанковска зъ Копичинець 2 зр; Н. Мардоровичева зъ Радча 1 зр.; Сумикова зъ Волосова 1 зр.; о. Филиповичь зъ Станіслава 60 кр.; Марія Маланюкъ зъ Повшовець 2 зр.; Евг. Воєвудка зъ Кôцманя на Буковинѣ 3 зр. 4) Принято новыхъ членôвъ пп.: Ант. Коцюбову зъ Олешѣ, Ант. Шанковску зъ Копичинець, Юл. Мидловску зъ Крековець, Єл. и Нат. Шанковскихъ зъ Станіслава, Евг. и Теоф. Левицкихъ зъ Гаврилôвки, Ольгу Недѣльску въ Яблоницѣ, Н. Ступницку въ Вербôвця, Л. Туркевичь зъ Оришковець, Евг. Воєвудку зъ Кôцманя, Стеф. Рудницку въ Яблôнки — Вôдъ загальныхъ зборôвъ доси вплынуло до касы загаломъ 151 зр.

— **Зъ пôдъ Стрыя пишуть намъ:** Добрый дѣдичь и начальникъ громады Стрѣлкова коло Стрыя вп. п. баронъ Юліянъ Бруницкій, давъ своимъ селянамъ зъ сусѣдного села Бережницѣ мѣсце и поле для новои школы, що має тамъ будувати ся. Мѣсце то, котре вôддає громадѣ, належало доси до корчмы, котра тамъ и дотеперь стоить. Корчму мають розôбрати, а на еѣ мѣсце поставити школу. Въ своимъ селѣ Стрѣлковѣ вп. п. Юл. Бруницкій старає ся также о добро своихъ громадянъ. Честь и слава такому дѣдичеви и начальникови!

— **Жѣнки и любки славяньскихъ поетôвъ.** Пôдъ такимъ заголовкомъ выдавъ Чехъ Францъ Квапіль книжку, въ котрôй мѣжь иншимъ говорить и про нашого кобзаря Шевченка. Книжка коштує 1 зр. 20 кр

— **Ревізіѣ въ Краковѣ.** Вѣсть про великй ревізіѣ у краковскихъ купцѣвъ жидôвъ, подану нами въ попе-

— А чомужъ ты не сказала всього батькови? — перебивъ вôнъ еѣ мову.

— Хибажь я мала й єго житє затроити? — вôдповѣла она. — Нѣ, радше перетерплю вже то сама и не буду бодай потребувала бачити, якъ вôнъ терпить. Вôнъ має вдачу веселу и цѣлою душею любить еѣ — а до того й скорый вôнъ, палкій и легко розгнѣваєсь, лишь ѣй однôй за цѣле житє не сказавъ нѣ одного прикрого слова... такъ нехай тѣшить ся надѣєю, поки може... я передъ нимъ того не зраджиту.

Оперла голову на обохъ долоняхъ и дивила ся непорушно передъ себе.

Єму прийшла на думку казка матери.

— Кума Журба, кума Журба — шептавъ вôнъ задумавшись.

— Що кажешь? — спытала єго и глянула на него великими очима, въ котрыхъ видко було бажанє потѣхи.

— Ахъ, нѣчо! — вôдповѣвъ сумно усмѣхаючись — я бы радъ тобѣ помочи, кобы лишь мôгъ.

— Хтожь то зможе?

— А таки може то менѣ вдасть ся.... Ты не мала чоловѣка, передъ котрымъ ты могла бы выисповѣдати ся зô всего, що тобѣ лежить на серци, и тому ты такъ скоро выповѣла менѣ все; може лекше тобѣ буде — хочь и тебе кума Журба поблагословила на житє....

— Що се значить? — спытала.

Тодѣ оповѣвъ ѣй, о кôлько затямивъ початокъ казки, котру єму колись мати до сну казала.

— И якъ же увольнити ся вôдъ того благословеня? — спытала она, выслухавши казки.

— Я самъ не знаю, — вôдповѣвъ вôнъ — мати не хотѣла менѣ нѣколи доповѣсти кôнця тои казки. Менѣ здаєсь, що того благословеня годѣ позбути ся. Такй люде, якъ мы, мусять добровôльно выречи ся щастя, хочь бы оно лежало й не знати якъ близько; имъ и глянути на него не вôльно, бо й такъ все якійсь смутокъ стане имъ впоперекъ ихъ дороги до щастя. Одно, що имъ вôльно, то дбати о щастє другихъ, журити ся о то, щобы тымъ ихъ дорогимъ, найблизшимъ, було по змозѣ найлучше.

— Алежь я й для тебе бажала бы троха щастя на земли — сказала она и глянула на него поглядомъ невиннымъ та сердечнымъ.

— Я бажавъ бы бути хочь такъ щасливымъ, якъ ты.

— Кобы лишь не та вѣчна тревога! — нарѣкала она.

— Зъ тою вѣчною тревогою, зъ тымъ трепетомъ о все, що тобѣ дороге, миле, мусишь уже добре запôзнати ся. Я зазнаю того що дня, цѣле житє, а неразъ и самъ не знаю, длячого; тому то й вытолкувавъ я собѣ небавомъ причину того. То ще не велике лихо; коли бы чоловѣкъ вѣчно не журивъ ся о щось, не знавъ бы, по що жиє.... Та подумай тôлько троха надъ тымъ, якъ ты можешь чути ся вдоволеною: довкола себе бачишь самй щасливй, веселй лиця; мати чує ся щасливою, хочь якъ терпить — чей она щаслива?

— А вжежь, щаслива, дякувати Богу; и не здогадує ся, що зъ нею такъ зле — вôдповѣла Гальшка.

— Ну, бачишь.... А батько также не здогадує ся того; нѣяка журба ихъ не мучить, они не знають, що то клопôтъ; люблять ся взаимно и тебе обоє люблять; мѣжь вами нѣколи не можна почути злого слова, котре бы заколотило тихій ладъ вашого житя — а якъ колись твоя мати замкне очи на вѣчный сонъ, то може замкне ихъ зъ усмѣхомъ и буде могла сказати собѣ: „А всежь таки цѣле житє була я справдѣ щаслива!" Скажи менѣ, чи могла бы ты жадати чого бôльше?

— Алежь она не може, не повинна вмерти! — сказала живо Гальшка.

— Чому нѣ? — спытавъ вôнъ — невжежь смерть така лиха, така страшна?

— Для неѣ нѣ, але для мене!

— Про насъ самыхъ нѣколи не повинно йти — вôдповѣвъ остро, закусивши губы — зъ самымъ собою треба скоро зробити рахунокъ: єсть такъ, якъ я хочу — отъ и все!... Лишь тодѣ смерть єсть якимсь лихомъ, коли цѣле житє ждало ся на щастє, а оно не прийшло! Тодѣ десь чоловѣкови здає ся, що встає голоденъ вôдъ богато заставленого стола — и того чутя хотѣвъ бы я ощадити всѣмъ тымъ, котрыхъ люблю. Дивись, и я маю матѣрь — а та мати также бажала колись бути щасливою, думала, що має право до щастя и нинѣ ще — ой! и якъ бы она бажала бути щасливою! Я одинъ лише можу всю еѣ журбу взяти на себе, а тутъ силы до того нема. Якъ думаєшь, кôлько я натерплю ся? Бачу, якъ старѣє ся зъ дня на день щоразъ бôльше зъ гризоты и нужды.... можу почислити морщины на еѣ лици и чолѣ, котрй тамъ выорало терпѣнє.... уста ѣй западають ся, борода стає довга.... здавна вже не почуєшь вôдъ неѣ голоснѣйшого слова, зъ дня на

редномъ числѣ доповняємо ще кôлькома замѣтками. Въ склепахъ тыхъ купцѣвъ и въ ихъ домахъ позабирали власти скарбовѝ дуже богато всякого товару, котрый правдоподôбно перепачковано зъ заграницѣ. Теперь власти мусять розслѣдити, чи вôдъ сконфіскованыхъ товарôвъ заплачено мыто чи нѣ, чи ихъ перепачковано. Тѝ ревізіѣ дуже зацѣкавили всѣхъ купцѣвъ, бо тутъ иде не лишь о страты скарбу державного, але й о то, чому въ послѣдныхъ лѣтахъ христіяньскѝ „блаватнѝ“ торговлѣ не могли додержати конкуренціѣ зъ жидôвскими и банкротували; а за краєвыми выробами мало хто пытавъ ся. Тому, що теперь веде ся слѣдство, то годѣ намъ подавати близшѝ вѣста про сю справу, хочь она певно цѣкава для богато купцѣвъ по нашихъ мѣсточкахъ.

— **Нещаснѝ пригоды.** Въ Конятинѣ на Буковинѣ лишила селянка Аниця Прокопиха свою 4-лѣтну донечку дома, а сама выйшла. Дитина звалила на себе запалену лямпу и такъ попарила ся, що небавомъ померла. — Въ Гадикфальвѣ утопивъ ся въ рѣцѣ Сучавѣ зарôбникъ Мартинъ Кошанъ.

— **Довгій вѣкъ.** Въ Токарôвцѣ пôдъ Звягелемъ на Волыни померъ селянинъ Теодоръ Кросновскій въ 120 роцѣ житя. Кросновскій лишивъ по собѣ 140 внуковъ и правнуковъ. Одинокій сынъ єго, що ще жиє, має теперь 82 роки.

— **Розбôй на гостинци.** Селяне зъ Буды на Буковинѣ, Иванъ Остафійчукъ, Кость Гриса и Федько Гавилюкъ разомъ зъ своими жѣнками выбрали ся оногды въ дорогу до Ботушанъ. Коли середъ темнои ночи доѣздили до Михаленъ, заступила имъ наразъ дорогу шайка опришкôвъ, котрѝ запаленою вязанкою соломы здержали конѣ, а до подорожныхъ стрѣлили кôлька разôвъ. Гавилюка забили на мѣсци. Опришки кинулись до возôвъ, але въ тôй хвили затуркотѣли недалеко иншѝ возы, опришки злякались и утекли.

Штука, наука и література.

— **На крилах пісень.** Твори Лесі Українки (сторôнъ 108, 8 ки). Пôдъ такимъ заголовкомъ вышли сего мѣсяця зъ друку поезіѣ молодои писательки нашои Ларисы Косачь (Леся Украинка — то прибране имя). Тѝ поезіѣ суть однѝ зъ найкрасшихъ, що вышли послѣдными часами у насъ. Именно лірична пѣснѣ Л. Украинки вызначають ся незвычайною силою чутя и прекрасною формою. Въ тôй збôрцѣ „На крилах пісень“ маємо кôлька низокъ вѣршôвъ. Три мотивы у нихъ найвызначнѣйшѝ: першій — то сумовитый поглядъ на свою долю, котрый — о скôлько знаємо — зовсѣмъ не химерный, а опертый на дѣйстныхъ фактахъ; другій мотивъ — то горяче бажанє поправы долѣ Украины и оборона „меньшого брата“, а третій — то одушевленє природою. Той послѣдный мотивъ найсильнѣйшій у творахъ Лесѣ Украинки. Такихъ циклѣвъ образкôвъ зъ природы, гарныхъ по формѣ и по рефлексіямъ та замѣткамъ поетичнымъ, маємо въ збôрцѣ тôй кôлька, нпр. Зоряне небо, Подорожь до моря и Кримскѝ спогады (котрѝ суть далекимъ вôдгомономъ кримскихъ сонетôвъ Мицкевича). У молодои авторки очевидно замѣтный розвôй поетичного таланту. Коли порôвнати поезіѣ єѣ ще зъ р. 1884 и зъ кôлькохъ познѣйшихъ лѣтъ зъ теперѣшными, заразъ побачить ся значный розвôй и то на добре. А треба знати, що авторка дуже вчасно почала писати поезіѣ. Такъ теперь стає она поручь своєѣ матери Олены Пчôлки (Ольги Косачь) якъ добра сила на нивѣ літературнôй. Додати тутъ ще мусимо, що Леся Украинка разомъ зъ Максимомъ Стависькимъ выдала торôкъ переклады „Книги пѣсень“ Гайного. Въ тôй збôрцѣ бôльша частина перекладôвъ — то Лесѣ Украинки, а переклады тѝ далеко гарнѣйшѝ вôдъ нашихъ давныхъ перекладôвъ Гайного.

— **Наймичка.** Поема Тараса Шевченка. Академичне товариство „Ватра“ поставило собѣ дуже гарну цѣль, выдавати для селянъ и мѣщанъ творы нашихъ найлучшихъ писателѣвъ и продавати ихъ по якъ найнизшôй цѣнѣ. На першу книжочку выбрало „Наймичку“. Та книжочка обнимає цѣлый аркушь друку, прикрашена портретомъ Тараса, а коштує лише 5 кр. Дуже добре зробило товариство, що передъ поемою подало коротку житєпись кобзаря и поглядъ на єго творы. До поемы доданѝ численнѝ поясненя. Такъ само передмова якъ и тѝ поясненя написанѝ дуже приступно. Товариству належить ся велике признанє за се выдавництво и мы сподѣваємо ся, що сю книжочку розкуплять селяне дуже скоро.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувшѝ добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 24 с. м. до 12 год. въ полудне дня 27 марта: середна теплота була — 0·4⁰ Ц., найвысша + 2·4⁰ Ц. (въ суботу по полудни), найнизша — 6·0⁰ Ц. нинѣ въ ночи. Барометеръ иде въ гору (770). Вѣтеръ буде захôдный, мѣрный, теплота пôднесе ся до — 0·0⁰ Ц., небо буде переважно захмарене; опаду не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 24 с. м.: пшениця 7·75 до 8.—; жито 5·75 до 6·25; ячмѣнь 4·75 до 5·50; овесъ 5·59 до 6·—; рѣпакъ 11·50 до 11·75; горохъ 6·75 до 9·50; вика 5·— до 5·25; насѣнє льняне 11·— до 11·75; бôбъ 5·— до 5·50, бобикъ —·— до—·—; гречка —·— до—·—; конюшина червона 68·— до 73·—; бѣла 75·— до 90·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 18·— до 19·—; анижъ 36·— до 39·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·25 до 12·50.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Римъ 27 марта. Коли король ѣхавъ вчера коло віллѣ Борґезе, кинувъ на него якійсь лихо одягненый чоловѣкъ, именемъ Люïджі Берарді трубкою зъ паперу, наповненою землею и вкинувъ єѣ до воза. Коли єго арештовано, ставлявъ вôнъ опôръ и выкрикувавъ що знає лишь Бога и правительство Папы. Лѣкарѣ сконстатували, що то чоловѣкъ божевôльный, котрому здає ся, що єго хтось переслѣдує.

Константинополь 27 марта. Приѣхала тутъ королева Наталія и выѣзджає вô второкъ до Криму.

Парижъ 27 марта. На вчерашныхъ новыхъ зборахъ назначено Шальмель-Лякура кандидатомъ на президента сенату.

Петербургъ 27 марта. Помôчникъ міністра фінансôвъ Єрмоловъ має бути именованый міністромъ доменъ.

Букарештъ 27 марта. Въ роковый день проголошеня Румуніѣ королевствомъ вôдбуло ся въ катедрѣ торжественне богослуженє а мѣсто було святочно украшене. При нарадѣ надъ буджетомъ міністерства вôйны въ палатѣ послôвъ заявивъ міністеръ вôйны, що укрѣпленє лініѣ надъ Серетомъ вже закôнчено. Плянъ укрѣпленъ Букарешту увзгляднено, але треба єго було значно зредукувати. Вынайдене мелініту змушує до змѣнъ. Вѣсти о всякихъ иншихъ змѣнахъ суть зовсѣмъ безосновнѝ.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ
(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Курєръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	–
„ Пôдволочискъ зъ Пôдв.	3·10	—	10.02	10·52	—	–
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновець	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	-	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	-	—	—

Приходять:	Курєръ		Особовый			Мѣшан.
Зъ Кракова	6·01	2·50	9·01	6·46	9·32	—
„ Пôдволоч. на Пôдвам.	—	2·45	9·17	6·55	—	—
„ (на гол. двор).	—	2·57	9·40	7·21	—	—
„ Черновець	10·09	—	7·56	1.42	7·06	—
„ Стрыя	—	—	1·41	9·16	2·35	—
„ Белзця	—	—	4·48	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	8·32

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

день щоразъ бôльше мовкне.... и такъ тихенько котрогось дня помре.... а я буду стояти при єѣ смертнôй постели и скажу собѣ: „Ты виненъ тому, бо не вмѣвъ єй дати нѣ одного щасливого дня“.

— Бѣдный, нещасный зъ тебе чоловѣкъ! — шепнула она — чи я вже въ нѣчôмъ не можу тобѣ помочи?

— Нѣхто менѣ не може помочи, доки батько мôй...

Не доповѣвъ, бо налякавъ ся власнои думки...

Обоє замовкли. Довго сидѣли такъ неповорушно коло себе, оперши зажуренѝ головы на рукахъ; а обоє мали тôлько по двайцять лѣтъ. Блескъ мѣсяця посрѣблювавъ имъ волосе, котре имъ лагôдный вѣтрець легко розвѣвавъ.

Потôмъ тѣнь хмаринки пересунула ся по мѣсяци.

Обоє задрожали. Здавало ся имъ, що та сумна ворожка, котру они называли кумою Журбою, розпростерла надъ ними свои понурѝ крила.

— Треба вертати до дому — сказала Гальшка и встала.

— Иди зъ Богомъ! — вôдповѣвъ вôнъ поважно.

Она схопила єго за обѣ руки.

— Спасибô тобѣ — вымовила стиха — вôдъ твоихъ слôвъ менѣ лекше стало.

— А якъ мене ще коли будешь потребувати...

— То я прийду до тебе засвистати — вôдповѣла она и усмѣхнулась.

А вôдтакъ розôйшли ся.

Мовъ у снѣ иннов Павло темнымъ лѣсомъ.

Сосны шумѣли тихо... по сѣрôмъ мосѣ гуляло мѣсячне промѣнє.

— Отъ диво! — думавъ собѣ Павло — всѣ сповѣдають ся передô мною зô своихъ терпѣнь... — Зъ того выснувавъ собѣ, що вôнъ певно найщасливѣйшій зô всѣхъ.

— Або й найнещасливѣйшій — додавъ вôнъ и задумавъ ся. Въ слѣдъ за тою думкою засмѣявъ ся таємно и кинувъ шапку у воздухъ...

Коли вийшовъ зъ лѣса на ясне поле, замѣтивъ, якъ двѣ тѣни перелетѣли передъ нимъ и щезли у мрачнôй далечинѣ.

Заразъ потôмъ почувъ за собою трѣскъ ялôвцевого корча.

Скоро обернувъ ся и побачивъ другу пару тѣней, котра поза корчемъ запала ся мовь у землю.

— Поле нинѣ мовъ вôджило — шепнувъ и додавъ зъ усмѣхомъ; — Правда, тожь то нинѣ нôчь пôдъ Ивана Купала!

Небавомъ по нѣмъ вернули до дому сестры зъ волосємъ въ неладѣ и розгорячеными лицями. Сказали, що жѣнка посесора клала имъ до пôвночи карты. Кабала выворожила имъ, що небавомъ выйдуть замужъ.

Засмѣяли ся и чимскорше утекли до своєѣ спальнѣ.

(Дальше буде.)

ИНСЕРАТЫ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує и спродає

ВСЯКІ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ денкôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадноѣ провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

$4\frac{1}{2}\%$ листы гіпотечни.	4% пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечні преміовани.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечні безъ премій.	$4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскоѣ желѣзноѣ дороги державноѣ.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Тов. кредитового земс.	$4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінаційну горску.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Банку краєвого.	
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку краєву галицку.	

4% угорскѣ Облигаціи индемнизаційні,

котрі то папери контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купує и продає по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймає вôдъ Вп. купуючихъ всякі выльосовани, а вже платні мѣсцеві папери цѣнни, якъ также купоны за готôвку, безъ всѣлякоѣ провізіи, а противно замѣсцеві лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрі самъ поносить. 8

Вôдземки, насѣня лѣсні и дерева огородові

старанно опаковані розсылає за попередною оплатою почтою або желѣзницею **Зарядъ лѣсный Засôвъ пôдъ Чарною.**

Вôдземки лѣсні. Цѣна за 1000 штукъ. Сосна звыч. 1 и 2-лѣтн. по 50 кр. и 1 злр. — Сосна чорна 1 и 2-лѣтн. по 50 кр. и 1 злр Сосна американ. 2-лѣтн. 3·50 зр. — Ялиця 2, 3, 4 и 5-лѣтн по 1, 1·50, 2, 2·50 зр — Модеревъ 2 3 4-лѣтн. по 2, 2·50 и 3 зр. Вôльха 2 3 и 4-лѣтн. по 2·50, 3 и 3·50 зр. — Береза 2 3 и 4-лѣтн по 2·50, 3 и 3·50 зр. Ясень 1-рôчный 8—15 см. зр. 3·50 — Яворъ 1 рôчный 10—25 см. зр. 4.— — Кленъ 2-лѣтн. 25—40 см. 6 злр. — Акація до 30, 50, 80, 100 см. 2, 2·50, 3, 4 зр. — Crataegus на живый плôтъ 15—30 см. 8 зр. 25 40 см. 10 зр.

Насѣня. Цѣна за фунтъ = $\frac{1}{2}$ клгр.: Сосна звычайна 1·60 зр. Сосна чорна 1·10 зр. — Сосна американьска 4 зр. — Ялиця 1·10 зр. — Модеревъ 2 зр. — Акація 30 кр. — Береза 40 кр. — Вôльхи 50 кр. — Ясень 30 кр. — Достава до желѣзницѣ даромъ а мѣшочки на насѣня и за опаковане вôдземкôвъ числить ся на власні кошта, ялицѣ и сосны вôдъ 100—140 см. по 30 кр. за штуку.

Деревця огородові. Цѣна за 100 штукъ: Дички яблôнокъ 25—50 см. 1 зр. — Дички грушокъ 15—25 см. 1 зр. — Лѣщина знам. ґат. 25—50 см. 3 зр. — Порѣчка велика солодка червона 6 зр. — Липа широколистна 25—50 см. 4 зр. — Каштанъ звычайн. 25—50 см. 3 зр. — Терне христове 70—100 см. 4 зр. — Вязъ 70—100 см. 5 зр. — Ясень 100—140 см. 4 зр. — Яворъ 100—140 см. 5 зр. — Кленъ 100—140 см. 5 зр. — Акація 120—150 см. 5 зр.

Менше якъ 10 штукъ зъ одного ґатунку не продаємо, а нижше 100 штукъ не высылає ся.

Въ случаю ласкавого замовленя, просимо о подане почты и стацій зел.

Зъ высокимъ поважанємъ

Зарядъ лѣсный въ Зассовѣ (пôдъ Чарною)

пп. Зассôвъ ст. тел. Чарна.

Кореспонденціи въ языцѣ польскôмъ. 29

СТАРУ житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.

поручає

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и опту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

Высоку Провизію

и сталу пенсію платимо аґентамъ за розпродажу законно дозволеныхъ льосôвъ на раты. Оферты до **Hauptstädtiche Wechselstuben - Gesellschaft Adler & Comp. Budapest.** 37

Инсераты

(„оповѣщеня приватні“) якъ для „Народноѣ Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскоѣ“ принимає лишь „Бюро Дневникôвъ“ **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

ГАЛИЦКІЙ 11

БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

почавши ôдъ 1 лютого 1890 поручає

4% АСИГНАТЫ КАСОВИ

зъ 30 дневымъ выповѣдженємъ

$3\frac{1}{2}\%$ АСИГНАТЫ КАСОВИ

зъ 8 дневымъ выповѣдженємъ, всѣ же знаходячі ся въ обѣгу

$4\frac{1}{2}\%$ АСИГНАТЫ КАСОВИ

зъ 90 дневымъ выповѣдженємъ, будуть опроцентовані почавши вôдъ дня 1 мая 1890 по 4% зъ дневнымъ терминомъ выповѣдженя

Львôвъ, дня 31 сѣчня 1890. Дирекція.

Бюро дневникôвъ и оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львовѣ

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонаментъ на всѣ дневники

по цѣнахъ оригінальныхъ.

На Великодні свята

поручає 38

КАРОЛЬ БАЛАБАНЪ

у Львовѣ

Незаводячі въ розчинѣ **дрôжджѣ прасовані** славноѣ фабрики

Ад. Иг. Мавтнера и Сына у Вѣдни

Ласкаві замовленя зъ провінціи принимаю вже вôдъ нинѣ и доконую въ цвѣтну недѣлю 2 цвѣтня 1893.

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ оригінальныхъ.

До

Народноѣ Часописи, Ґазеты Львôвскоѣ и „Przegląd-у“

може лише се бюро анонсы приймати.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.